

Klára Macháčková: Charaktery prostoru *Trýznivého města* Daniely Hodrové

(posudek vedoucího bakalářské práce na oboru Český jazyk a literatura na FF UK v Praze)

Cíl práce, její účel a směřování

Tato bakalářská práce se zcela smysluplně koncentruje na zřetelně vymezený a výkladově produktivní materiál, který poskytuje románová trilogie Daniely Hodrové *Podobojí, Kukly* a *Théta*. Jejím účelem je zevrubná a komplexní interpretace prvků, jež vytvářejí základ světa příběhu, tedy postav a prostoru. Tato interpretace bere v potaz jak roli každého z prvků v rámci daného románu, tak ale i dynamizaci těchto prvků v rámci celku, který vytváří trilogie. Práce vyniká zřetelným směřováním od výchozích rámců (zde se nutně dostává prostoru popisnému diskursu) k interpretačním výkonům, založeným na precizní obeznámenosti s materiálem a na schopnosti nalézat uspořádané soubory interpretovaných jevů.

Metodologie

Práce je vystavěna na předpokladu klíčové významotvorné role určitých topoi, které jsou generovány především v oblasti prostorových entit. Jejich konotační potenciál je rozvíjen a stvrzován jak průběžným rozvíjením daného toposu, tak i jeho významovou interakcí ve vztahu k významově zatíženým místům jiným, ale zřetelně souvisejícím. Práce tak sleduje proces průběžného vynořování (a občas i naopak zanořování) těchto generátorů významu, jež fungují jakožto textové symboly. Tato analýza je ve výsledku schopna vygenerovat a vyjádřit enormně hustou významovou síť, kterou se trilogie Daniely Hodrové vyznačuje, ale která je při běžném čtení spíš jen intuitivně tušena.

Práce s odbornou literaturou

Práce se smysluplně koncentruje na primární texty. Protože směřuje k ucelené a završené interpretaci zvolené trilogie, bere implicitně v potaz dosavadní literárněkritické i literárněhistorické soudy o dané trilogii, ale zároveň na jejich souvislou analýzu rezignuje, protože cílem práce je souhrnná a komplexní interpretace trilogie, a nikoli jejího dosavadního ohlasu. Stejně tak oceňuji jako gesto kázně a zacílení, že se autorka práce nevydává směrem k rozsáhlé teoretické literatuře, jež se týká jednotlivých klíčových pojmů a konceptů vlastní práce (prostor, místo, topos, motiv, postava), ale že aktivní pozornost věnuje jen těm teoretizacím, které s trilogií Daniely Hodrové bezprostředně souvisejí, protože pocházejí z její vlastní dílny či z prací teoretiků jí výsostně blízkých. Přitom autorka prokazuje zcela zralé a zažité osvojení naratologické i interpretační terminologie a schopnost nepřijímat nabízené teoretizace eklekticky, ale reflektovat, co a jak nám vlastně v daném případě nasvěčují a ozřejmují.

Styl a prezentace

Práce je psaná precizním pojmovým jazykem, který ale výklad nezatěžuje vlastní zaumností. Výkladový styl bere ohled na čtenáře, který trilogii nečetl tak vydatně jako Klára Macháčková, a proto připomíná základní charakterizace či vyprávěcí funkce postav nebo prostorových entit. Interpretační cesta textem trilogie jakožto svého druhu významovým labyrintem je zřetelná, dává najevo, odkud kam a proč se posouváme a co na které zastávce nalézáme, a dle mého soudu i při nebyvalém

rozsahu textu bakalářské práce neztrácí tempo. Přehledná organizace výkladového diskursu přitom není výsledkem paušalizace a zjednodušování, ale spíše vyjadřuje schopnost Kláry Macháčkové zkombinovat požitek z četby a zjevnou fascinaci prózami Daniely Hodrové s odstupem a s vědomím, že sama vytváří autonomní metatext, který má být čitelný i bez souběžného procházení světem trilogie Daniely Hodrové.

Celková koherence a akademická disciplinovanost

Právě výsledná koherence si mi jeví být nejpozoruhodnějším rysem práce. Klára Macháčková nenabízí izolované (a třeba i pozoruhodně znělé) teze a závěry týkající se *Trýznivého města*. Nabízí vsutku ucelenou, završenou interpretaci, jež vyčerpává ty prvky a rysy textu, jež se jeví být pro četbu a výklad trilogie stěžejními. Zároveň nabízí i výrazný příspěvek k dosavadnímu pensu prací, jež se věnují obrazu Prahy v literatuře.

Celkové hodnocení

Bakalářská práce Kláry Macháčkové působí dle mého soudu spíše jako práce diplomová, a to nejen svým rozsahem (přesahuje 120 stran), ale i výkladovým přínosem a akademickou kázní a pečlivostí, kterou se výrazně vyznačuje. Domnívám se, že jde o práci nadstandardní a pozoruhodnou. Na základě výše uvedeného **doporučuji** tuto bakalářskou práci k obhajobě a bez jakéhokoli váhání navrhuji její hodnocení známkou **výborně**.

V Praze dne 28. 5. 2015

Prof. PhDr. Petr Bílek, CSc.